

ČASTICE

= *partikuly*

- o neohybný, neplnovýznamový slovný druh
- o vyjadrujú osobný postoj hovoriaceho k obsahu výpovede
- o dodávajú výpovedi významové odtiene

DELENIE

- o uvádzacie - hovoriaci vyjadrujú svoj postoj k celej vete
  - stoja na začiatku vety
  - : *nuž, a, vari, či, teda, no, ale, tak, však, keď, bodaj, ...*
  - : **Al**e nezabudni.
  - : **Vari** si sa nepozeral?
  - : **A** teraz čo s tým?
- o vytyčovacie - hovoriaci objasňuje, vyzdvihuje, vytyčuje, hodnotí, zdôrazňuje alebo vysvetľuje časť vety alebo výraz
  - : *asi, iba, ešte, sotva, najmä, napríklad, ...*
  - : Porozmýšľam, ale **asi** pôjdem.
  - : Dočítam **ešte** túto stranu.
- o hodnotiace - hovoriaci vyjadruje názor alebo hodnotenie
  - : *samozrejme, žiaľ, áno, nie, ...*
  - : A on, **samozrejme**, neprišiel.
  - : **Nie**, to nie je dobré.

ČASTICA VS. SPOJKA

Častica	Spojka
dodáva významový odtienok	spája slová alebo vety
Len aby prišiel.	Povedz mu, aby prišiel.
Zober si hoci všetky tri.	Odišiel, hoci mohol ostať.

ČASTICA VS. PRÍSLOVKA

Častica	Príslovka
nerozvíja ani prísudok, ani prívlastok	rozvíja prísudok alebo prívlastok vo vete
Má okolo 20 rokov.	Pôjdem okolo .
Dobre , pôjdeme.	Pôjdeme dobre , neboj sa.

PÍSANIE ČIARKY

- čiarkou vydeľujeme častice, ktoré výpoveď hodnotia alebo vysvetľujú
  - hodnotia: *bohužiaľ, pochopiteľne, namôjveru, pravda, samozrejme, skutočne, vlastne*
  - vysvetľujú: *napríklad, údajne, povedzme, proste, reku, veru, slovom*
    - Samozrejme, pôjdeme.
    - Nie som, žiaľbohu, pripravená.
    - Tvorí to, povedzme, 5%.
- ak sa na začiatku vety nachádza okrem častice aj citoslovce (resp. ďalšia častica), píšeme len jednu čiarku
  - Ej veru tak, nebude to dobré.
- čiarkou vydeľujeme časticu, ktorá má platnosť pre celú vetu
  - Veru, už bol unavený.
- ak sa častica vzťahuje iba na jeden vetný člen, čiarkou ju nevydeľujeme
  - Či si vari zabudol?
  - Kúpil asi tri.

PÍSANIE OSOBITNE A SPOLU

- spolu: *akože, akiste, bezpochyby, čožeby, beztak, kiežby, takisto, ...*
- so spojovníkom: *len-len, tak-tak, už-už, ...*
- osobitne: *bodaj by, už len tak, čo i len, ba čo aj, len a len, ...*

ZMERAVENÉ TVARY

- na moju pravdu → *namojpravdu*
- chvála Bohu → *chvalabohu*
- Bože, chráň → *božechráň*